

KADERNOTA 2019

Voor de Programmabegroting 2019
en de meerjarenraming 2020-2022

22 mei 2018

Inhoudsopgave:

1. Inleiding
2. Ontwikkelingen in het meerjarenperspectief
  - 2.1 Coalitieakkoord
  - 2.2 Nieuw beleid en ontwikkelingen
  - 2.3 Nieuwe investeringen
  - 2.4 Overige relevante ontwikkelingen
3. Financiële situatie op hoofdlijnen
4. Begrotingsuitgangspunten programmabegroting 2019-2022
5. Besluitpunten raad

Bijlage 1:

Bijlage 2:

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota voor de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022. Het is de eerste kadernota van het nieuwe college.

Deze kadernota is grotendeels gebaseerd op het in de afgelopen raadsperiode ingezette (regionale) beleid. Het coalitieakkoord, 'Samen meer bereiken' is financieel nog niet vertaald in dit stuk. Het nieuwe beleid en investeringen die ontstaan uit het coalitieakkoord worden deze zomer doorgerekend en opgenomen in de programmabegroting 2019.

Coalitieakkoord.

Het spreekt voor zich dat wij ons bij het formuleren van het beleidskader in de programmabegroting (naast de autonome ontwikkelingen en het doortrekken van het bestaande beleidskader) met name focussen op vertaling van de ambities van het coalitieakkoord 'Samen meer bereiken'.

Juist vanwege het feit dat het coalitieakkoord voor ons college een belangrijk uitgangspunt is bij het opstellen van de programmabegroting en het meerjarenperspectief is het niet meer dan logisch om gelijktijdig met de behandeling van de programmabegroting 2019 met uw raad in gesprek te gaan over de inhoud van het coalitieakkoord 'Samen meer bereiken'.

Inrichting programmabegroting.

Voor wat betreft de inrichting van de Programmabegroting (het inrichten van de verschillende programma's berust de bevoegdheid bij uw raad.

Bij de voorbereiding van de opstelling van de begroting hebben wij er vooralsnog voor gekozen om te werken met een andere dan tot nu toe gebruikelijke programma-indeling.

Wij zijn – indien uw raad daarmee instemt – voornemens om conform de BBV-richtlijnen de programmabegroting in te richten langs de lijn van vier programma's:

- **Programma 1: Vitaliteit:**
Met de thema's:
  - Onderwijs
  - Sport & Gezondheid
  - Sociaal Domein
- **Programma 2: Leefomgeving:**
Met de thema's:
  - Openbare orde & veiligheid
  - Verkeer & Vervoer
  - Omgevingswet
  - Wonen
  - Gebiedsontwikkeling
  - Openbare ruimte & duurzaamheid
- **Programma 3: Bedrijvigheid:**
Met de thema's:
  - Economie (o.a. Centrumontwikkeling)
  - Regionale economische ontwikkeling
  - Bedrijventerreinen
  - Kunst & Cultuur
- **Programma 4: Bestuur & Ondersteuning:**
Met de thema's:
  - Dienstverlening
  - Participatie
  - Versterking van de wijk
  - Communicatie
  - Regionale samenwerking
  - Verbonden partijen
  - Financiën

Om deze gewijzigde programma-indeling aan u voor te leggen hebben wij de volgende redenen.

Bij de verdeling van de taakvelden en indeling van de programma's hebben wij ons gericht op een zo logisch mogelijke clustering van beleid waarmee de integraliteit en daarmee programmasturing wordt vergroot. Hierbij leggen we ook al een basis voor ontwikkelingen zoals de omgevingswet. Daarnaast is er ook aansluiting gezocht bij de BBV-richtlijnen en indeling.

Naast de versterking van de kwaliteit van het sturingsinstrument voor de raad zal het ook bijdragen aan een stuk efficiency bij HLTsamen: voor onze organisatie (meer tijd voor advies en inhoud en analyse richting bestuur), voor het P&C proces (eenduidige formats, spelregels), voor de informatievoorziening, inrichting van de P&C tooling (doelenboom in relatie tot geld) en inrichting van het financieel systeem.

Samengevatte voordelen:

- Vergroten integraliteit van beleid/clustering.
- Programmasturing.
- Duidelijke verdeling per portefeuille.
- Meer efficiency bij HLTsamen.
- Vereenvoudiging van de P&C en informatievoorziening.

Wij verzoeken u om bij de behandeling van de kadernota een uitspraak te doen op de vraag of u al dan niet akkoord gaat met de voorgestelde wijziging in de inrichting van de programmabegroting.

Financieel kader.

De eerste verkenningen en gesprekken over de opstelling van de programmabegroting leiden tot een beeld dat (naast de ontwikkelingen zoals gesignaleerd in de kadernota) een aantal speerpunten in beeld zijn waarvoor wij op zoek zijn naar middelen om invulling te geven aan de ambities zoals verwoord in het coalitieakkoord. Deels betreft dat – voor zover het zich nu laat aanzien - een behoefte aan structurele middelen en deels bestaat het beeld dat kan worden volstaan met tijdelijke middelen (voor één of een aantal jaren).

Het belangrijkste dat u in deze nota aantreft is de geactualiseerde financiële situatie op hoofdlijnen en de begrotingsuitgangspunten voor de programmabegroting 2019.

Wij vertrouwen op een constructieve behandeling van de kadernota.

Het college van burgemeester en wethouders van Hillegom.

2. Ontwikkelingen in het meerjarenperspectief

2.1 Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord 2018-2022, Samen meer bereiken, zijn waar mogelijk de opgaven voor de toekomst en de ambities vertaald naar actiepunten waar wij ons de komende jaren samen met onze inwoners en andere belanghebbenden graag voor willen inzetten.

De financiële vertaling van dit coalitieakkoord bieden wij u na de zomer aan bij de behandeling van de Programmabegroting 2019.

2.2 Nieuw beleid en ontwikkelingen

Deze kadernota is een voor een groot deel gebaseerd op het in de afgelopen raadsperiode ingezette (regionale). De beleidsvoornemens uit het coalitieakkoord worden uitgewerkt in de programmabegroting 2019.

2.3 Nieuwe investeringen

In sommige gevallen moet als gevolg van autonome ontwikkelingen of wetgeving investeringen worden gedaan. Deze investeringen zullen bij de begroting 2019 worden verwerkt en ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

2.4 Overige relevante ontwikkelingen

Algemene uitkering

Medio oktober 2017 is het Regeerakkoord van Rutte III, Vertrouwen in de toekomst, gepubliceerd. Hierin zijn afspraken gemaakt die gevolgen hebben voor het Gemeentefonds en de gemeenten. Daarom is er in maart 2018 een Maartcirculaire verschenen. De Maartcirculaire bevat uitsluitend de cijfermatige uitwerking van het Regeerakkoord en de programmastart van het interbestuurlijk programma. Op basis hiervan is een voorlopige doorrekening gemaakt van de Algemene uitkering. De meircirculaire is nog niet beschikbaar, deze wordt financieel verwerkt bij het opstellen van de programmabegroting 2019. In de financiële doorrekening is gerekend met de voorlopige cijfers uit de Maartcirculaire.

Interbestuurlijk Programma

Het Rijk heeft begin dit jaar met de gemeenten, provincies en waterschappen afspraken gemaakt om een start te maken met het gezamenlijk pragmatisch aanpakken van een aantal maatschappelijke opgaven, het zogenaamde Interbestuurlijk Programma (IBP). Deze maatschappelijke opgaven (op het gebied van onder andere energietransitie, klimaat, wonen, bereikbaarheid, ondermijning en het sociaal domein) spelen zich af zowel op lokaal als op regionaal en nationaal niveau. Oplossingen van deze opgaven liggen vaak niet in het bereik van één overheidslaag maar spelen op meerdere schaalniveaus.

Voor de invoering van de verschillende programma's zal meer geld nodig zijn. Op dit moment is wel bekend hoeveel extra geld onze gemeente voor de gezamenlijk opgaven van het Rijk zal krijgen maar nog niet wat daar straks voor gedaan moet worden. Naar verwachting zal dit in de loop van dit jaar duidelijk worden.

Uitzondering hierop is het onderdeel ondermijning. De drie HLT-gemeenten trekken hierin samen op en iedere gemeente stelt hiervoor gedurende 3 jaar (half 2018 tot en met half 2021) een bedrag ter beschikking van € 94.000 per jaar (totaal € 282.000 per jaar).

3. Financiële situatie op hoofdlijnen

	<i>(Bedragen x € 1.000; -/- = nadeel)</i>			
Financiële situatie op hoofdlijnen	2019	2020	2021	2022
Stand begroting 2018-2021	1.154	1.355	1.267	1.267
<i>Begrotingswijzigingen na vaststelling begroting</i>				
Geen begrotingswijzigingen met structurele lasten				
	0	0	0	0
<i>Ontwikkeling algemene uitkering</i>				
Septembercirculaire 2017 (t.o.v. begroting 2018)	69	123	170	214
Maartcirculaire 2018	1.335	1.814	2.149	2.633
	1.404	1.937	2.319	2.847
<i>Precariobelasting</i>				
Afschaffing precariobelasting (per 1-1-2022)				-1.358
Vrijval precariolasten overbrengen naar OZB				500
	0	0	0	-858
Resultaat na afschaffing precariobelasting	2.558	3.292	3.586	3.256
<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
Financiële ontwikkelingen >€ 25.000 (bijlage 1)	-2.423	-2.270	-2.062	-1.935
Financiële ontwikkelingen <€ 25.000 (bijlage 2)	-81	-22	-22	-15
	-2.504	-2.292	-2.084	-1.950
Saldo na mutaties	54	1.000	1.502	1.306
<i>Financiële consequenties coalitieakkoord</i>				
De financiële consequenties van het coalitieakkoord worden verwerkt bij het opstellen van de Programmabegroting 2019	pm	pm	pm	pm
	0	0	0	0
Totaal generaal	54	1.000	1.502	1.306

4. Begrotingsuitgangspunten programmabegroting 2019

Jaarlijks wordt in de kadernota vastgelegd op welke wijze loon- en prijsontwikkelingen in de meerjarenbegroting worden verwerkt. Uitgangspunt is dat voor zowel de baten als de lasten in de meerjarenraming 2020-2022 het loon- en prijspeil van het begrotingsjaar 2019 wordt gehanteerd (tenzij op onderdelen andere concrete informatie voorhanden is). Daarmee wordt een meerjarenbegroting in constante prijzen opgesteld. Dit is bij veel gemeenten een gebruikelijke methodiek. De waarde daarvan is des te groter in de huidige en snel veranderende macro-economische omstandigheden waarin de voorspellende waarde voor de jaren na het begrotingsjaar afneemt. Voor de begroting 2019 wordt voorgesteld aanvullend op het bovenstaande de volgende uitgangspunten te hanteren:

1. Loon en prijsontwikkelingen

Hiervoor wordt gehanteerd de inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex volgens het Centraal Economisch Plan van 2018 van 22 maart 2018. Deze bedraagt 2,3% voor 2019, zonder automatische toekenning van compensatie.

2. Ontwikkeling geld- en kapitaalmarkt

De rente op de geldmarkt wordt geraamd op 0,25% en voor de kapitaalmarkt op 2% in 2019. De omslagrente blijft gehandhaafd op 0%.

3. Belastingen en retributies

Voor belastingen en rechten wordt het inflatiepercentage aangehouden dat voortvloeit uit de CPB publicaties; dat wil zeggen 2,3%. Voor heffingen geldt dat een compensatie alleen

aan de orde is, als dit binnen de grenzen van kostendekkendheid blijft. Voor de retributies geldt dat het uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. De belastingvoorstellen worden in december door de raad definitief vastgesteld.

4. Vervallen precariobelasting kabels en leidingen

Het kabinet heeft de precariobelasting op nutsbedrijven afgeschaft. Per 1 januari 2022 mogen gemeenten deze belasting niet meer heffen op nutsbedrijven. Het tarief is door het Rijk bevroren per 10 februari 2016 op het geldende tarief van € 4,56 per meter. Het afschaffen van de precariobelasting levert voor alle gemeenten die door deze maatregel worden getroffen een financieel probleem op. Door het Rijk wordt op geen enkele wijze een financiële compensatie verstrekt voor het vervallen van de mogelijkheid om op deze wijze gemeentelijke inkomsten te genereren.

De gemeente Hillegom heeft met ingang van het jaar 2018 al maatregelen genomen om de financiële gevolgen van het wegvallen van precariobelasting op kabels en leidingen op te vangen. Het ingezette beleid zal voor 2019 en verder voortgezet worden.

5. Verbonden partijen

De verbonden partijen stellen individueel een begroting op. Voor de meeste gemeenschappelijke regelingen volgen wij het percentage dat sinds het begrotingsjaar 2012 wordt vastgesteld in samenspraak met alle betrokken buurgemeenten in het samenwerkingsgebied Holland Rijnland. Voor het jaar 2019 is het percentage vastgesteld voor de loon- en prijsbijstelling van de budgetten met 2,3%.

6. Werkorganisatie HLTsamen

De effecten van beleidsbeslissingen bij de vaststelling van de gemeentebegroting op de werkorganisatie HLTsamen worden als besispunt in de programmabegroting zichtbaar gemaakt. Vervolgens zal deze via een begrotingswijziging in de begroting van HLTsamen worden verwerkt.

5. Besluitpunten raad

1. De kadernota 2019 vaststellen;
2. Kennis te nemen van de financiële situatie op hoofdlijnen;
3. In te stemmen met het, zowel beleidsmatig als financieel, verwerken van het coalitieakkoord 2018-2022 in de Programmabegroting 2019
4. In te stemmen met de begrotingsuitgangspunten en de financiële effecten daarvan voor de begroting 2019-2022;
5. In te stemmen met de voorgestelde indeling van de programmabegroting 2019.

Bijlage 1: Financiële ontwikkelingen > € 25.000

	<i>(Bedragen x € 1.000)</i>			
Onderwerp	2019	2020	2021	2022
Verhoging budget Veilig Thuis	81	81	81	81
Onderzoekbudget i.h.k.v. Duinpolderweg (DPW)	50	50	50	
Personele capaciteit i.h.k.v. Duinpolderweg (DPW)	30	30	30	
Verkeer	35	35	35	35
Wonen	33	33	33	33
Uitvoeringsprogramma Verbindingen en Mobiliteit (voorheen HVVP)	40			
Overdracht asbesttaken aan ODWH	27	27	27	27
Uitwerken regionale visies bedrijventerreinen en kantoren	25			
Omgevingsplan Buitengebied en Zanderij	50			
Begrotingswijziging ISD 2018-1	847	847	847	847
Impuls ambities Sociaal Domein	81	96		
Tekorten Jeugd	849	821	756	756
Exploitatie speelbudget	50	50	50	50
Openbare orde en veiligheid	106	106	106	106
Beleidsontwikkeling inzameling en verwerking huishoudelijk afval	25			
Ondermijning	94	94	47	
Totaal wijzigingen >25k	2.423	2.270	2.062	1.935

Toelichting

Budget Veilig thuis

De Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg hebben Veilig Thuis Hollands Midden begin 2017 beoordeeld met een onvoldoende. Veilig Thuis HM is met een plan van aanpak gekomen om bij de volgende inspectie aan het toetsingskader te voldoen en om in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen. Voor dit plan van aanpak zijn extra gelden benodigd in 2017 en 2018 en verder.

Onderzoekbudget Duinpolderweg (DPW)

Het proces rond de DPW start naar verwachting in het najaar met de volgende fase, de planuitwerking. Het voortouw ligt weliswaar bij het projectbureau (PNH), maar als gemeente hebben wij onze eigen wensen en aandachtspunten (vanuit onder meer de omgevingsvisie). Om als volwaardige overlegpartner te kunnen opereren, is er onderzoeksbudget nodig om vragen op het gebied van landschappelijke inpassing, verkeersafwikkelingseffecten op lokaal niveau en ruimtelijke kansen te kunnen laten onderzoeken op het moment dat dit nodig is en strategisch gewenst is. De volgende fase van het project gaat naar verwachting 3 jaar duren, dat betekent dat voor de jaren 2019-2021 een dergelijk onderzoeksbudget nodig is.

Personele capaciteit Duinpolderweg (DPW)

Om als gemeente op een goede manier te participeren in het project, het beoordelen van verschillende stukken, het inbrengen van onze belangen en het doorlopen van de trajecten van advisering aan college en raad is extra capaciteit benodigd.

Verkeer

De werkzaamheden op het gebied van Verkeer zijn de afgelopen periode aanzienlijk toegenomen als gevolg van de weer oplevende economie, de woningbouwopgave, technologische en

maatschappelijke ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande toename van het aantal initiatieven en ruimtelijke plannen. De verwachting is dat deze toename een structureel karakter heeft. Het blijkt dat met interne verschuivingen, tijdelijke inhuur en structureel overwerk de huidige formatie te krap is om de gemeenten voldoende te bieden op dit beleidsveld. De beperkte formatie betekent ook dat er te weinig medewerkers zijn om in de vele overleggen aanwezig te zijn om goed te kunnen adviseren. Dit betreft zowel interne (bestuurlijke en ambtelijke) als externe overleggen. Om de werkzaamheden op een goede manier voor de HLT-gemeenten uit te kunnen voeren is een formatie-uitbreiding van 1,7 fte benodigd. De kosten van de formatie-uitbreiding bedragen voor Hillegom structureel € 35.000.

Wonen

We constateren dat de werkzaamheden op het gebied van Wonen de afgelopen periode aanzienlijk toegenomen zijn als gevolg van de weer oplevende economie, de woningbouwopgave en de daarmee gepaard gaande toename van het aantal initiatieven en ruimtelijke plannen. Bovendien is sprake van een aantal maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die zorgen voor extra werk (o.a. energietransitie en huisvesting nieuwe doelgroepen). De verwachting is dat deze toename een structureel karakter heeft. Het blijkt dat met interne verschuivingen, tijdelijke inhuur en structureel overwerk de huidige formatie te krap is om de gemeenten voldoende te bieden op dit beleidsveld. De beperkte formatie betekent ook dat er te weinig medewerkers zijn om in de vele overleggen aanwezig te zijn om goed te kunnen adviseren. Dit betreft zowel interne (bestuurlijke en ambtelijke) als externe overleggen. Om de werkzaamheden op een goede manier voor de HLT-gemeenten uit te kunnen voeren is een formatie-uitbreiding van 1,6 fte benodigd. De kosten van de formatie-uitbreiding bedragen voor Hillegom structureel € 33.000.

Uitvoeringsprogramma Verbindingen en Mobiliteit (voorheen HVVP)

We hebben in de Omgevingsvisie 2030 de hoofddoelstellingen en ambities opgenomen voor Verbindingen en Mobiliteit. In het verleden heette dit het Hillegomse Verkeer- en Vervoersplan (HVVP). In het uitvoeringsprogramma Verbindingen en Mobiliteit gaan we de hoofddoelstellingen en ambities verder uitwerken in concrete maatregelen op het gebied van verkeer- en vervoervraagstukken. Door het leggen van accenten op de verschillende duurzame vervoerwijzen, kunnen we op basis van de Omgevingsvisie belangenafwegingen maken en concrete verkeersmaatregelen nemen.

Overdracht asbesttaken aan ODWH

Op dit moment voert de gemeente taken uit waar het gaat om het beoordelen van asbestinventarisatierapporten bij sloopmeldingen en het houden van toezicht en handhaving op de sanering van asbest. Met de wijziging van de AMvB VTH/Besluit Omgevingsrecht (BOR) van 1 juli 2017 worden deze taken overgedragen aan de omgevingsdiensten. In de afgelopen periode is samen bekeken op welke wijze deze taak aan de ODWH kan worden overgedragen. Omdat het niet meer mogelijk was om de asbestactiviteiten te borgen in het werkplan 2018, is ervoor gekozen een offerte op te stellen voor de activiteiten in 2018, waarin wordt afgesproken wat ODWH gaat doen, hoe ODWH het gaan doen en wat het naar verwachting kost. 2018 zal een jaar zijn waarin werkenderwijs meer zicht zal komen op de daadwerkelijke ureninzet per gemeente. Dit zal de basis zijn voor een structurele borging van de kosten vanaf de begroting 2019.

Uitwerken regionale visies bedrijventerrein en kantoren

In regionaal (Duin- en Bollenstreek) verband worden een Kantorenstrategie en een regionale behoefteanalyse bedrijventerreinen ontwikkeld. Holland Rijnland begeleidt de samenhang tussen deze visies en de visies die worden ontwikkeld in de Leidse Regio en De Rijn- en Vechtstreek. Na het opstellen van de visies moeten deze worden uitgewerkt tot (uitvoering)programma's.

Omgevingsplan Buitengebied en Zanderij

De bestemmingsplannen voor het buitengebied en de zanderij moeten worden herzien. Dit doen we middels het opstellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op grond van de Crisis- en herstelwet. Concreet betekent dit dat we een bestemmingsplan opstellen dat lijkt op een omgevingsplan in de zin van de Omgevingswet. In dit omgevingsplan gaan wij uit van de mogelijkheden die de Omgevingswet straks ook zal bieden. Doordat er actieve participatie heeft plaatsgevonden bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie en de voorbereidingen van het Omgevingsplan zijn er veel initiatieven kenbaar gemaakt door inwoners en bedrijven in het plangebied. Om deze initiatieven te toetsen, faciliteren en zo mogelijk mee te nemen is tijdelijk extra capaciteit nodig.

Begrotingswijziging ISD 2018-1

De ISD heeft een begrotingswijziging 2018-1 opgesteld. De kosten zijn opnieuw bekeken en berekend op basis van de realisatie 2017, of indien van toepassing op basis van nieuwe verwachtingen uit aanbestedingen en/of wetgeving. De ontwikkelingen van de kosten zit vooral in:

- 1) AMvB over de reële kostprijs voor WMO/hulp bij het huishouden
- 2) Uitspraak van Centrale Raad van Beroep over het PGB
- 3) Loonkostensubsidie
- 4) Toename van het WMO-voorzieningen

Impuls ambities Sociaal Domein

Het Sociaal Domein staat de komende jaren voor diverse uitdagingen. De transformatie is een langdurig proces dat de komende jaren wordt doorgezet. Dit vraagt in ieder geval voor de jaren 2019 en 2020 nog om extra formatie.

Tekorten Jeugd

Medio 2017 is opnieuw door de TWO Jeugdhulp een balans opgemaakt van de ontwikkeling van de jeugdhulp in de regio en de financiën die daarvoor nodig zijn. Daarna is een geactualiseerde Programmabegroting Jeugdhulp 2017 opgesteld omdat de huidige Programmabegroting 2017 van oktober 2016 dateert. Geconstateerd wordt dat de kosten in 2018 stijgen en de inkomsten van het Rijk verder dalen. Voor het opmaken van de balans en om te komen tot een realistische begroting 2018 is opnieuw een prognose gemaakt. De geactualiseerde prognose toont aan dat bij ongewijzigde uitvoering op basis van 'Hart voor de jeugd', het totale beschikbaar gestelde regionale jeugdhulpbudget ruim wordt overschreden. Hierbij is ook al rekening gehouden met de extra middelen die aan het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp zijn toegevoegd. Op basis van de geactualiseerde informatie is de Programmabegroting Jeugdhulp Holland Rijnland 2018 opgesteld. In de raadsvergadering van 25 januari heeft de gemeenteraad ingestemd met deze begroting. Om de jeugdhulp beheersbaar te maken voor nu en de toekomst blijft het noodzakelijk om te sturen op de jeugdhulp. Om dit te realiseren is het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland opgesteld.

Exploitatie speelbudget

Het huidige budget van € 30.000 is volstrekt ontoereikend om het onderhoud en de veiligheid van de speeltoestellen en speeltuinen te garanderen. Om te kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen is een verhoging naar € 80.000 noodzakelijk.

Openbare orde en veiligheid

Op het gebied van Veiligheid heeft de gemeente een hoger ambitieniveau. We willen inspelen op nieuwe ontwikkelingen, nieuwe wettelijke taken oppakken en onze rol als regiehouder vormgeven. Hierin voorziet de huidige formatie van OOV niet. Denk hierbij aan: het integraal opstellen van het vierjaren beleid Veiligheid (Integraal Veiligheidsbeleid/Kadernota); versterking van de samenwerking

tussen zorg en veiligheid, zoals voor jeugd, woonoverlast, verwarde personen, preventie van alcohol- en drugsmisbruik, radicalisering etc.; pilots/werkgroepen/ projecten, zoals uitbreiding keurmerk veilig ondernemen, brandveiligheid, evenementen, en ondermijnende criminaliteit. Om de werkzaamheden op een goede manier voor de gemeente Hillegom en Lisse uit te kunnen voeren is een formatie-uitbreiding van 2,5 fte benodigd. De kosten van de formatie-uitbreiding bedragen voor beide gemeenten in totaal € 212.000 en voor Hillegom derhalve € 106.000.

Beleidsontwikkeling inzameling en verwerking huishoudelijk afval

In 2020 is de gemeente verplicht de VANG-doelstellingen te realiseren. Dit betekent een betere scheiding (75%) en afname (naar < 100kg/jr/inw.) van het huishoudelijk afval. De te maken kosten zijn voor externe ondersteuning, bewonersparticipatie en voorlichtingscampagnes.

Ondermijning

De nieuwe taak Ondermijning vraagt om een investering voor de komende vier jaar (2018-2021). Het is een nieuwe ontwikkeling dat op landelijk, regionaal en district niveau een enorme impuls heeft gekregen en krijgt. Door de druk in de grote steden op de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit lopen we het risico, als we geen maatregelen treffen, dat de criminele activiteiten zich verplaatsen naar onze regio. De investering is niet alleen nodig om de bestuurlijke weerbaarheid te vergroten (informatiepositie en aanpak), maar ook om als partner binnen de ketensamenwerking onze rol te kunnen vervullen. Er is geen onderscheid gemaakt in de aandacht en de inzet aan capaciteit tussen de drie gemeenten, omdat ondermijning voor alle drie de gemeenten op dezelfde wijze wordt benaderd.

De investering wordt gemonitord en na 2020 vindt een evaluatie plaats. Hieruit kan opgemaakt worden in hoeverre de investering effectief is geweest en doorgang moet vinden.

Bijlage 2: Financiële ontwikkelingen < € 25.000

Onderwerp	(Bedragen x € 1.000)			
	2019	2020	2021	2022
Regionaal verkeers- en milieumodel (RVMK)	7	7	7	7
Woningbehoefteonderzoeken WoON	7	7	7	
Maatschappelijk Verantwoord Inkopen-coördinator/SROI	20			
Beheer natuurvriendelijke oevers (NVO)	8	8	8	8
Beheerplan natuurvriendelijke oevers (NVO)	12			
Inventariseren areaal verkeers- en straatnaamborden	15			
Actualiseren beleids- en beheerplan Civiele Kunstwerken	12			
Totaal wijzigingen <25k	81	22	22	15